

Week 13: grammar revision

1 Grammar: dative, accusative, genitive, locative, instrumental

recognizing cases

- **INSTRUMENTAL**

- transport: **jet** (jedu, pojedu, jel jsem) *autem*, *autobusem*, *vlakem*, *tramvají*

- **LOCATIVE**

- expressing location: only after prepositions
- closed places (countries, cities, buildings, rooms): **V + LOCATIVE v nemocnici**
- open places + events: **NA + LOCATIVE – na nádraží, na náměstí, na letišti**

- **GENITIVE**

- verbs: *zeptat se, bát se*
- prepositions: **bez, od, do, u, kolem, blízko, kromě**
- <https://wordwall.net/resource/6667376/prepozice-s-genitivem>
-
- **OF** structures
  - **záněť nosohltanu**
  - **rakovina prsu**
  - **vyšetření moči**

- **DATIVE**

- **dative only verbs**, book p. 126 (*děkovat, omlouvat se, pomáhat, radit, rozumět, smát se, telefonovat...*)
- **dative + accusative verbs**: something (ACC) to someone (DAT): *dát něco (ACC) někomu (DAT), kupovat, posílat, říkat, ukázat, vyřizovat*
- prepositions: **k, díky, kvůli, proti, naproti**
- <https://wordwall.net/resource/7935216/prepozice-dativ>

- **ACCUSATIVE**

- all the other verbs (not **gen** or **dat**)
- **jít/jet NA + event**
- prepositions: **pro, za**
- <https://wordwall.net/resource/6148653/l9-pro-za-na>
- <https://wordwall.net/resource/5865182/9l-p%c5%99edlo%c5%biky-na-za-pro>

TM – 3+ 4 , St.bSt. – Krok za krokem – 15

1. **Ukázal** jsem **kamarádovi** (kamarád) Brno.
2. **Ukázal** jsem **přítelkyni**(přítelkyně) **mamince**(maminka).
3. **V nemocnici**(nemocnice) jsem **lékaři/doktorovi** (lékař) ukázal **zlomenou ruku**(zlomená ruka).
4. Petr měl loni těžký **záněť ucha/uší – pl.**(ucho).
5. Musím jít **k doktorce** (doktorka), není mi dobře.

6. Dám si **kávu** (káva) **v kavárně** (kavárna).
7. Lékař **vyšetřil mladého muže** (mladý muž) **na klinice** (klinika).
8. **Poděkovali mamince** (maminka) za pomoc.
9. **Hledám dobrou restauraci (acc)** (dobrá restaurace).
10. **Řekl** jsi to **Petrovi**(Petr)?
11. **Poslal** jsem bratrovi (bratr) ten e-mail (email)?
12. **Dali kamarádce** (kamarádka) **kočku** (kočka).
13. **Poslal** jsem **učiteli** (učitel) **zprávu** (zpráva).

2 Use the nouns in the brackets in the dative form.

1. Kamarádovi (Kamarád) **je** dvacet let.
2. Kamarádce (Kamarádka) **je** zima.
3. Babičce(Babička) **se udělalo** ráno špatně.
4. Pacientce (Pacientka) už **je** docela dobře.
5. Pacientovi(Pacient) **se zvedal** žaludek.
6. Milanovi(Milan) **se motala** hlava.
7. **Heleně**(Helena) **se líbí** v Brně.
8. Martinovi (Martin) **se chtělo** zvracet.

3 Choose the preposition from the box and fill it in the sentence. Use each preposition only once. There are TWO prepositions that you don't need.

od – bez – do – kvůli – na – pro – v – [no preposition] – za

1. Těším se **na** prázdniny. 2. Dám si kávu **bez** mléka. 3. Odpoledne jdu **do** knihovny a potom **Na** kávu do Tesca. 4. Mám problémy **kvůli** alkoholu. 5. Končím **v** 17:00 a pak **jdu domů**.

bez – do – k – v – na –za – od – kromě – [no preposition] – pro

1. Jdete večer **k** Petrovi? 2. Člověk nemůže žít **bez** vody. 3. Pacient jde **v** pátek **na** operaci **do** nemocnice. 4. Lukáš ještě pracuje **do** 7:00. 5. Koupil **jsem tatínkovi** televizi. 6. Mám rád všechno ovoce **kromě** kiwi.

4 Read the first sentence. Express the same problem in the second sentence using one word.

Example: Už dlouho jsem nepil. Mám **žízeň**.

1. V noci skoro nespím, mám **nespavost/problémy se spánkem**.
2. Nemůžu jít na stolicí, mám **zácpu**.
3. Špatně slyším, mám vadu **sluchu**.
4. Špatně vidím, mám vadu **zraku**.
5. Svědí mě kůže, mám tam **vyrážku - rash/alergickou reakci**.

6. Kýchám a smrkám, mám **rýmu**.
7. Motá se mi hlava, mám závrať.
8. Báł jsem se operace. Měl jsem **strach** z operace. **Mít + strach**/bát se
9. Mám zažívací potíže. Bolí mě žaludek/břicho.
10. Je mi nevolno. Je mi na zvracení.
11. Má vadu řeči. Špatně _____ . mluvit

5 Complete the sentences with a suitable adjective. The first letter is given.

Example: Plané neštovice jsou typická **dětská** nemoc.

1. Pacient se už neuzdraví, jeho prognóza je **Negativní**.
2. Pan Novák má diabetes už deset let, je to **Dlouhodobá** nemoc.
3. Váš **Zdravotní stav** je dobrý, brzy se zotavíte.
4. Matka měla nemocné srdce, měla nějakou **Srdeční** vadu.
5. Jeho otec měl **duševní** poruchu, léčil se na psychiatrii.
6. Rýma určitě není **Srmtelná** choroba, nebojte se, nezemřete.
7. Nemoc se opakuje a vrací. Je to **recidivující** onemocnění.
8. Není to lepší, ani horší, je to pořád **Stejné**.
9. Máte **Akutní** zánět slepého střeva, musíte rychle na operaci.
10. Rakovina není **Nakažlivá** nemoc, nemůžete ji dostat v autobusu.
11. Budete nemocný do konce života, máte **Nevyléčitelnou** nemoc.
12. Petr nemá od narození 3 prsty, má **tělesnou** vadu.

6 Start doctor's questions with one or more words.

1. Lékař: **Jak** se cítíte? – Pacient: Špatně. Hodně slabý a unavený.
2. Lékař: **Jak dlouho** to trvá? – Pacient: Tři dny.
3. Lékař: **Jakou máte** teplotu? – Pacient: Nevím, neměřil jsem se.
4. Lékař: **Jedl** jste něco? – Pacient: Ne, dnes žádné jídlo. Jenom jsem pil čaj.
5. Lékař: **Spíte** dobře? – Pacient: Ne, mám problémy s nespavostí.
6. Lékař: **Můžete** se postavit na nohy? – Pacient: Ne, jsem moc slabý.
7. Lékař: **Jak často** chodíte na toaletu? – Pacient: Dvakrát za den.
8. Lékař: **Máte** chuť k jídlu? – Pacient: Ano, mám. Jím pětkrát denně.
9. Lékař: **Chcete se** napít? – Pacient: Ne, děkuji. Nemám žízeň.

7 Fill in the suitable verb in the correct PRESENT form. Start with the first letter.

1. Když sestra **B**_____ krev, pacient nejdřív **S**_____ ruku v pěst a pak ji **P**_____.
2. Sestra **V**_____ špinavé povlečení.
3. Sestra **P**_____ pacientovi s mytím.
4. Pacient **L**_____ na lůžku.
5. Sestra se také **Z**_____ na stoličce a spánek.
6. Nakonec sestra pacientovi **Z**_____ krevní tlak.
7. Ráno sestra pacientce **Z**_____ teplotu a také jí **P**_____ snídani.
8. Když pacient potřebuje pomoci s hygienou, sestra ho **U**_____.
9. Když není pacient mobilní, sestra ho **O**_____.
10. Sestra **N**_____ pacientovi EKG a **P**_____ mu injekci.

Transform it to past tense

1. Když sestra **B**_____ krev, pacient nejdřív **S**_____ ruku v pěst a pak ji **P**_____.
2. Sestra **V**_____ špinavé povlečení.
3. Sestra **P**_____ pacientovi s mytím.
4. Pacient **L**_____ na lůžku.
5. Sestra se také **Z**_____ na stoličce a spánek.
6. Nakonec sestra pacientovi **Z**_____ krevní tlak.
7. Ráno sestra pacientce **Z**_____ teplotu a také jí **P**_____ snídani.
8. Když pacient potřebuje pomoci s hygienou, sestra ho **U**_____.
9. Když není pacient mobilní, sestra ho **O**_____.
10. Sestra **N**_____ pacientovi EKG a **P**_____ mu injekci.